

ACHTERGROND OPGRAVEN LICHAAM

Een paar keer per week worden politie en justitie in Noord-Nederland geconfronteerd met zelfdodingen. Soms kunnen nabestaanden niet geloven dat er van suïcide sprake is.

Zelfmoord vaak erg lastig te accepteren

Mannus van der Laan
Mick van Wely

GRONINGEN „Van alle doodsoorzaken is zelfdoding voor nabestaanden het moeilijkst te verdragen.” Dat zegt psychiater Bram Bakker. Altijd blijft de schuld-vraag in hun hoofd rondspoken of ze in gebreke zijn gebleven. „Heb ik wel genoeg gedaan? Had ik nog een keertje langs moeten gaan? Had ik vaker moeten bellen? Deze vragen blijven knagen.”

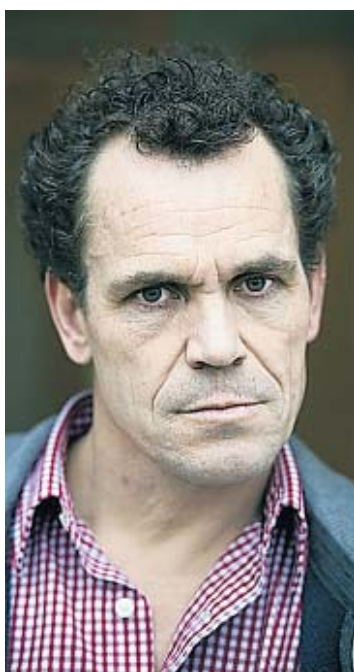
Deze week maakte de Groninger burgemeester Ruud Vreeman bekend dat het stoffelijk overschot van Iris van den Hooff mag worden opgegraven. De 23-jarige vrouw werd op 6 juli dood aangetroffen in haar appartement in Groningen. De schouwarts concludeerde ter plaatse dat ze zelfmoord had gepleegd.

Haar nabestaanden hebben van meet af aan zelfdoding in twijfel getrokken. Ze signaleerden een aantal verdachte omstandigheden, die zouden kunnen duiden op een geweldsdelict.

Het Openbaar Ministerie in Groningen blijft bij het standpunt dat Van den Hooff zichzelf van het leven heeft beroofd. Misschien dat meespeelt dat ze vier jaar geleden ook een poging daartoe heeft gedaan. Bakker: „Het is lastig over zo'n specifieke zaak iets zinnigs te zeggen. Maar je kunt nooit vaststellen dat iemand zelfmoord heeft gepleegd omdat hij dat eerder ook al een keer eerder heeft geprobeerd.”

Het is niet voor het eerst dat er sectie wordt verricht op een stoffelijk overschot dat al is begraven. Het gebeurde anderhalf jaar geleden bij Nour al Cheikh. De 18-jarige jongen werd op 1 januari 2013 dood aangetroffen in een sloot in de Groninger wijk Ruischerwaard. Een noodlottig ongeval veroorzaakt door overmatig alcoholgebruik, verklaarde de schouwarts binnen een uur.

Aziz al Cheikh, de vader van de jongen en zelf arts, had geconstateerd dat het lichaam van zijn zoon onverklaarbare verwondingen vertoonde. Voorts waren er een aantal verdachte omstandigheden die in de richting van een misdrijf wezen. Na ruim drie

▲ Bram Bakker

maanden werd uiteindelijk besloten dat het lichaam mocht worden opgegraven. De sectie die vervolgens plaatsvond in het Nederlands Forensisch Instituut in Den Haag leverde geen bewijs op dat de jongen om het leven was gekomen door een geweldsdelict.

Dat politie en schouwarts wel degelijk kunnen blunderen bij een zelfmoord bleek in 2008 in Groningen. Een Irakees meldde zich bij de politie om de moord op zijn vrouw in 2005 te bekennen. Hij had haar opgehangen in 2005 en verklaarde toen bij de politie dat het om zelfmoord ging. Arts en politie geloofden hem. De man is uiteindelijk alsnog veroordeeld voor doodslag.

Het Openbaar Ministerie Noord-Nederland wordt een paar keer per week geconfronteerd met zelfdoding, zegt officier van justitie Gerben Wilbrink. „Iedere keer doen de politie en een arts van de GGD zorgvuldig forensisch en tactisch onderzoek. Meestal is er geen reden om te denken aan ingrijpen van buitenaf. Bij twijfel, enkele malen per jaar, laten we sectie verrichten door het NFI.”

Het OM wordt regelmatig benaderd door nabestaanden die niet geloven dat zelfmoord de doodsoorzaak is. „We nodigen deze mensen dan uit voor een gesprek. Dat is doorgaans voldoende. In een enkel geval laten we nog wat zaken uitzoeken door de politie, als dat meer rust geeft.”

Volgens psychiater Bakker kunnen nabestaanden veel beter leven met moord dan met zelfmoord. „Een moord kun je rationeel verklaren. Vaak is er niet alleen een dader, maar ook een motief. Bij zelfdoding moet je daar vaak naar raden omdat de enige die er antwoord op kan geven er niet meer is.”

‘Een moord kun je rationeel verklaren, vaak is er een motief’